

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 101

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 6 februarie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE COLEGIULUI NAȚIONAL AL ASISTENȚILOR SOCIALE	
1.	— Hotărâre pentru adoptarea unor documente privind exercitarea profesiei de asistent social	2
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 332 din 29 septembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	3–11
	Decizia nr. 406 din 17 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	12–16

ACTE ALE COLEGIULUI NAȚIONAL AL ASISTENȚILOR SOCIALI

COLEGIUL NAȚIONAL AL ASISTENȚILOR SOCIALI

HOTĂRÂRE pentru adoptarea unor documente privind exercitarea profesiei de asistent social

Având în vedere:

— prevederile Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare;

— propunerile formulate de Biroul executiv al Colegiului Național al Asistenților Sociali;

— lucrările Congresului Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali din data de 16 ianuarie 2026,

în temeiul dispozițiilor art. 28 din Legea nr. 466/2004, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 48 alin. (1) lit. a) și b) din Regulamentul de organizare și funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali, adoptat prin Hotărârea Congresului Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali nr. 1/2012, cu modificările și completările ulterioare,

Congresul Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali
hotărăște:

Art. 1. — Se adoptă Regulamentul de organizare și funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se adoptă Normele metodologice privind aplicarea prevederilor Codului de bună practică al asistentului social, prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se adoptă Codul de practică privind furnizarea serviciilor de teleasistență socială în România, prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 4. — Anexele nr. 1, 2 și 3*) fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 5. — Ori de câte ori acte complementare prezentei hotărâri, aprobate de către organele de conducere ale Colegiului Național al Asistenților Sociali și aflate în vigoare, fac trimitere la „Regulamentul de organizare și funcționare al CNAS” sau la dispoziții abrogate ori modificate prin prezenta hotărâre, trimiterea se consideră a fi făcută la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.

Art. 6. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Biroului executiv al Colegiului Național al Asistenților Sociali nr. 8/2011 privind acordarea treptelor de competență profesională asistenților sociali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 6 mai 2011;

b) Hotărârea Congresului Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali nr. 1/2012 privind adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 23 aprilie 2012, cu modificările și completările ulterioare;

c) orice altă dispoziție contrară incidentă aspectelor reglementate prin prezenta hotărâre.

Art. 7. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare de la data publicării.

Art. 8. — Prezenta hotărâre se afișează și pe pagina web a Colegiului Național al Asistenților Sociali și se comunică structurilor teritoriale ale acestuia, care vor lua măsuri de aplicare a acesteia.

Președintele Colegiului Național al Asistenților Sociali,
Diana-Alina Cristea

București, 16 ianuarie 2026.

Nr. 1.

*) Anexele nr. 1-3 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 332

din 29 septembrie 2025

Dosar nr. 2.899/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Mihai-Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare („Regulamentul”).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena-Mădălina Ivănescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 5.559/63/2021.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă. Apelantul-reclamant a depus un punct de vedere cu privire la chestiunea de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Prin Încheierea din 27 noiembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 5.559/63/2021, Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 137 alin. (1) și (4) raportate la cele ale art. 113 și art. 115 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la următoarele chestiuni de drept:

— *definirea sintagmei „perioadă de activitate continuă”, sub aspectul duratei minime;*

— *dacă perioada de activitate continuă se întrerupe exclusiv prin acordarea repausului săptămânal de 48 de ore consecutiv repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore sau se întrerupe și prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore.*

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept la 9 decembrie 2024 cu nr. 2.899/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 29 septembrie 2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare („Legea nr. 53/2003” sau „Codul muncii”)

„Art. 137. — (1) Repausul săptămânal este de 48 de ore consecutive, de regulă sâmbăta și duminica.

(2) În cazul în care repausul în zilele de sâmbătă și duminică ar prejudicia interesul public sau desfășurarea normală a

activității, repausul săptămânal poate fi acordat și în alte zile stabilite prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau prin regulamentul intern.

(3) În situația prevăzută la alin. (2) salariații vor beneficia de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau, după caz, prin contractul individual de muncă.

(4) În situații de excepție zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulativ, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților. (...).

„Art. 113. — (1) Repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii este, de regulă, uniformă, de 8 ore pe zi timp de 5 zile, cu două zile de repaus.

(2) În funcție de specificul unității sau al muncii prestate, se poate opta și pentru o repartizare inegală a timpului de muncă, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână.”

„Art. 115. — (...) (2) Durata zilnică a timpului de muncă de 12 ore va fi urmată de o perioadă de repaus de 24 de ore.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin *Cererea de chemare în judecată* înregistrată pe rolul Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale la 31.08.2021, reclamantul Sindicatul „Cale Liberă Craiova — 2011”, în numele și pentru membrii de sindicat AAA ș.a.m.d., în contradictoriu cu pârâta Compania Națională de Căi Ferate „CFR” — S.A. („CFR”), a solicitat instanței ca, prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtei: a) la plata drepturilor salariale convenite pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică din perioadele de activitate continuă — când nu s-a acordat repausul săptămânal — conform art. 137 alin. (4) din Codul muncii, sub forma compensației/sporului de 190% din salariul de bază — conform art. 137 alin. (5) din Codul muncii coroborat cu prevederile contractului colectiv de muncă, pentru perioada 30.08.2018-31.12.2021; b) să calculeze și să plătească fiecărui salariat membru al Sindicatului „Cale Liberă Craiova — 2011” contravaloarea diferenței, în cuantum de 90% din salariul de bază, pentru perioada 30.08.2018-31.12.2021, reprezentând sporul pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică, din perioadele de activitate continuă — când nu s-a acordat repausul săptămânal — conform art. 137 alin. (4) din Codul muncii, sume care să fie actualizate cu rata inflației și cu dobânda legală penalizatoare standard de la data nașterii dreptului până la data plății efective; c) la plata tuturor cheltuielilor de judecată ocazionate de litigiu.

12. Prin Încheierea din 6 aprilie 2022, Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus disjungerea cererii formulate de Sindicatul „Cale Liberă Craiova — 2011”, pentru membrii de sindicat AAA ș.a.m.d., și formarea de noi dosare, având același obiect, în dosarul în care a fost formulată sesizarea judecându-se cererea formulată de reclamant pentru membrul de sindicat BB.

13. Prin *Sentința civilă nr. 618 din 11 aprilie 2024*, Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul Sindicatul „Cale Liberă Craiova — 2011”, în contradictoriu cu pârâta CFR — Sucursala Regională Căi Ferate Craiova, și a dispus: obligarea pârâtei la plata către reclamant a contravalorii diferenței reprezentând sporul pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică, în cuantum de 90% din salariul de bază, din perioadele de activitate continuă, respectiv 10.09.2018-30.09.2018; 11.03.2019-24.03.2019; 1.07.2019-15.07.2019; 1.01.2020-31.01.2020; 1.03.2020-15.03.2020; 1.04.2020-29.04.2020; 1.05.2020-15.05.2020; 2.06.2020-24.06.2020; 1.07.2020-31.07.2020; 1.08.2020-19.08.2020, 1.11.2020-

16.11.2020; 15.03.2021-29.03.2021; 10.05.2021-30.05.2021; 3.07.2021-18.07.2021; 1.08.2021-31.08.2021; 1.10.2021-31.10.2021; 11.12.2021-25.12.2021, sume actualizate cu rata inflației, de la data nașterii dreptului până la data plății efective, precum și cu dobânda legală cu caracter penalizator, calculată de la data nașterii dreptului și până la data plății efective; compensarea în totalitate a cheltuielilor de judecată avansate de părți.

14. Pentru a pronunța soluția anterior menționată, tribunalul a reținut că cele două noțiuni — „repaus zilnic” și „repaus săptămânal” — trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu legislația Uniunii Europene și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene („CJUE”).

15. Atât din perspectiva dreptului național, cât și a celui unional, nu se poate lua în considerare absorbirea dreptului la repaus zilnic în dreptul la repaus săptămânal, în același sens fiind și jurisprudența CJUE (Hotărârea din 12 mai 2022, *Luso Temp*, C-426/20, punctul 29 și jurisprudența acolo citată).

16. În jurisprudența CJUE s-a mai stabilit, de asemenea, că noțiunile de „repaus zilnic” și de „repaus săptămânal” sunt noțiuni autonome de drept al Uniunii Europene care trebuie, așadar, să fie definite potrivit unor caracteristici obiective care se raportează la sistemul și la finalitățile Directivei 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru („Directiva 2003/88/CE”).

17. Instanța de fond a apreciat că, întrucât în art. 137 alin. (4) din Codul muncii apare formularea „zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulativ”, se poate deduce că: dacă este vorba despre un singur repaus, cele 48 de ore trebuie acordate împreună; dacă este vorba de două asemenea repausuri, pentru că s-a prestat munca în mod continuu timp de două săptămâni, zilele libere vor fi reprezentate de 96 de ore (acordate după cele 14 zile).

18. Art. 5 din Directiva 2003/88/CE nu impune ca perioada de repaus săptămânal să se acorde în mod obligatoriu cel târziu în a șaptea zi după șase zile consecutive de lucru, ci, așa cum s-a stabilit în practica CJUE, din această dispoziție rezultă că perioada menționată ar trebui să se acorde în cadrul fiecărei perioade de șapte zile (Hotărârea din 9 noiembrie 2017, *Maio Marques da Rosa*, C-306/16). Astfel, potrivit acestei dispoziții, lucrătorului i se poate cere, în principiu, să lucreze până la 12 zile consecutive, în condițiile în care celelalte cerințe minime ale Directivei 2003/88/CE sunt respectate, în special cele referitoare la repausul zilnic și la timpul de lucru maxim săptămânal.

19. Având în vedere și dispozițiile art. 47 din contractele colective de muncă valabile în perioada dedusă judecării, instanța de fond a constatat că repausul zilnic este obligatoriu de 24 de ore pentru salariații cu regim de lucru în ture de 12 ore zi/noapte, iar între două ture consecutive de câte 12 ore fiecare se acordă un repaus ce nu poate fi mai mic de 24 de ore.

20. În ceea ce privește perioada de activitate continuă, în accepțiunea legiuitorului, în redactarea art. 137 alin. (4) și (5) din Codul muncii, instanța de fond a admis în parte solicitarea reclamantului, considerând că sporul salarial poate fi calculat potrivit algoritmului prevăzut de art. 137 alin. (5) din Codul muncii doar în ceea ce privește perioadele de cel mult 14 zile calendaristice sau peste acest interval, în care reclamantul nu a beneficiat de repausul săptămânal de 48 de ore consecutive, adică de un repaus de cel puțin 96 de ore libere consecutive după cele 14 zile de activitate.

21. Instanța a avut în vedere faptul că, odată ce există un repaus de 48 de ore, calculat în condițiile art. 47 alin. (5) din contractele colective de muncă valabile în perioada de referință, din care 24 de ore repausul zilnic după activitatea în ture, prin

următoarele 24 de ore se întrerupe activitatea, nemaiputând fi considerată continuă.

22. Repausul de cel puțin 96 de ore libere consecutive după cele 14 zile de activitate a fost interpretat de instanță în sensul că, prin deducerea repausului zilnic de 24 de ore din totalul de 48 de ore acordat de angajator, rămân 24 de ore libere, având semnificația juridică a unei perioade de repaus, în sensul art. 133 din Codul muncii, ceea ce exclude posibilitatea ca această perioadă să fie cuantificată drept timp de muncă și, prin urmare, de a intra în calculul perioadei de activitate continuă care ar conduce la aplicarea dispozițiilor art. 137 alin. (4) din Codul muncii.

23. A fost, totodată, respinsă apărarea pârâtei privind cumulul repausului zilnic cu repausul săptămânal, având în vedere faptul că legislația muncii reglementează repausul zilnic și repausul săptămânal în mod distinct, fiecare având rațiune proprie și îndeplinind un rol diferit. Ele nu se exclud și nici nu se cumulează, salariatul având dreptul atât la respectarea perioadei zilnice de odihnă între două zile de lucru, cât și la acordarea timpului de odihnă săptămânal. Aceste reguli se aplică, deopotrivă, și salariaților cu program inegal de lucru, în ture, cu respectarea specificului acestei modalități de organizare a timpului de lucru, chiar Codul muncii conținând dispoziții pentru astfel de situații atipice, pentru situațiile neprevăzute urmând a se aplica contractele de muncă, dacă există.

24. Împotriva sentinței civile menționate la paragraful 12 a formulat apel reclamantul Sindicatul „Cale Liberă Craiova — 2011”, în numele și pentru membrul de sindicat BB, prin care a solicitat admiterea apelului, schimbarea în parte a Sentinței civile nr. 618 din 11 aprilie 2024 pronunțate de Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și rejudecând, pe fondul cauzei, obligarea pârâtei la plata către reclamant a sumei de 33.370 lei, stabilită prin raportul de expertiză efectuat în cauză — varianta I din raport, reprezentând diferența de spor de 90% din salariul de bază pentru perioada 30.08.2018-31.12.2021, pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică, din perioadele de activitate continuă, când nu s-a acordat repausul săptămânal, conform art. 137 alin. (4) din Codul muncii, și, totodată, să se dispună obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

25. În susținerea căii de atac formulate, reclamantul a criticat hotărârea instanței de fond, printre altele, pentru micșorarea întinderii pretențiilor salariale acordate în raport cu determinările din varianta I a raportului de expertiză întocmit în cauză, generată, în opinia sa, de interpretarea eronată a sintagmei „perioadă de activitate continuă” reglementată de dispozițiile art. 137 alin. (4) și (5) din Codul muncii, solicitând instanței de control judiciar să omologheze raportul de expertiză pentru suma de 33.370 lei (spor + dobândă penalizatoare + actualizarea cu indicii de inflație, până la data efectuării raportului de expertiză), reprezentând diferența de spor de 90% din salariul de bază pentru perioada 30.08.2018-31.12.2021, pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică, din perioadele de activitate continuă, când nu a fost acordat reclamantului repausul săptămânal conform art. 137 alin. (4) din Codul muncii.

26. În accepțiunea apelantului-reclamant, perioada de activitate continuă nu poate reprezenta decât o perioadă de activitate ce se desfășoară timp de 5 până la 14 zile calendaristice sau mai mult, fără acordarea perioadei de repaus săptămânal, precedată de repaus zilnic, în cazul apelantului, activitate desfășurată în ture consecutive de 12 ore sau mai mult, ce alternează cu diverse perioade de repaus, altele decât cele de repaus săptămânal precedat de repaus zilnic, pe scurt, mai mici de 60 de ore.

27. Perioada acordată de timp liber de 48 de ore, cu titlu de repaus săptămânal, nu satisface cerințele unui repaus

săptămânal de 48 de ore precedat obligatoriu de repausul zilnic de 12 ore (de 24 de ore după o tură de lucru de 12 ore), deci nu se asigură minimul de timp de odihnă, de 60 de ore neîntrerupte, necesar pentru realizarea dreptului la repaus zilnic plus repaus săptămânal.

28. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 113 și art. 115 alin. (2) din Codul muncii, art. 3 și 5 din Directiva 2003/88/CE, art. 31 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în lumina Hotărârii CJUE din 2 martie 2023 pronunțate în Cauza C-477/21, *Máv-Start*.

29. Gestionarea nelegală a timpului de odihnă produce discriminarea angajaților care își desfășoară activitatea în ture de 12 ore, zi/noapte, față de angajații care își desfășoară activitatea numai în zilele lucrătoare, în regim de lucru „la zi”, 8 ore/zi.

30. O altă critică vizează modalitatea de interpretare de către instanța de fond a sintagmei „perioadă de activitate continuă” ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, în sensul că aceasta ar fi de „cel mult 14 zile calendaristice sau peste 14 zile calendaristice”, ceea ce contravine sensului clar al normei, potrivit căruia perioada nu poate fi mai mare de 14 zile, dar poate fi mai mică de 14 zile, adică poate fi cuprinsă între 5 și 14 zile.

31. Prin *întâmpinarea formulată la apelul* introdus de reclamant, intimata-pârâtă CFR a solicitat respingerea, ca nefondat, a apelului, invocând, printre altele, prevederile contractului colectiv de muncă la nivelul angajatorului și pe cele ale art. 17 alin. (2) și (4) din Directiva 2003/88/CE.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

32. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, respectiv:

a) sesizarea este formulată în cursul unei cauze aflate în stare de judecată, în fața instanței de apel, respectiv Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale;

b) instanța care formulează sesizarea — Curtea de Apel Craiova — este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 271 alin. (2²) din Codul muncii;

c) instanța care formulează sesizarea este competentă material și teritorial să judece calea de atac declarată, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă;

d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată în apel depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, respectiv: având în vedere soluția primei instanțe, precum și criticile formulate prin declarația de apel, cele care pun în discuție modalitatea de interpretare și de aplicare a dispozițiilor art. 137 alin. (1) și (4) raportate la cele ale art. 113 și art. 115 alin. (2) din Codul muncii, soluția pronunțată în calea de atac exercitată depinde, în principal, de lămurirea prealabilă a înțelesului sintagmei „perioadă de activitate continuă”, sub aspectul duratei minime și al chestiunii de drept dacă perioada de activitate continuă se întrerupe exclusiv prin acordarea repausului săptămânal de 48 de ore consecutiv repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore sau se întrerupe și prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore;

e) chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită prezintă caracter de noutate, în opinia instanței de trimitere fiind esențial ca problema de drept ce formează obiectul sesizării să fie susceptibilă de a genera, în viitor, o practică judiciară neunitară, indiferent de faptul că suntem în prezența unei reglementări legislative nou-intrate în vigoare ori a uneia mai veche. Cu privire la înțelesul sintagmei „perioadă de activitate continuă”, sub aspectul duratei minime și al chestiunii de drept dacă perioada de activitate continuă se întrerupe sau nu se întrerupe prin

acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore, nu există o practică judiciară bine conturată și nu a fost cristalizată o opinie majoritară, exprimată jurisprudențial. În motivarea îndeplinirii condiției noutății chestiunii de drept a fost invocată, totodată, și practica recentă a CJUE, respectiv Hotărârea din 2 martie 2023 pronunțată în Cauza C-477/21, *Máv-Start*;

f) chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii, problema de drept în discuție nefiind anterior dezlegată și nefăcând obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

33. Apelantul-reclamant a formulat o cerere, depusă în ședința publică din data de 2 octombrie 2024, prin care a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 137 alin. (1) și (4) raportate la dispozițiile art. 113 și art. 115 alin. (2) din Codul muncii:

— perioada de activitate continuă reglementată de art. 137 alin. (4) din Codul muncii presupune: a) exclusiv un interval de maximum 14 zile calendaristice în care nu se acordă repausul săptămânal de 48 de ore consecutive corespunzător fiecărei săptămâni calendaristice? b) inclusiv un interval de minimum 6 zile calendaristice până la maximum de 14 zile calendaristice în care nu se acordă repausul săptămânal de 48 de ore consecutive corespunzător fiecărei săptămâni calendaristice?

— poate fi calificat drept „*perioadă de activitate continuă*” un interval de timp, în sensul dispozițiilor art. 137 alin. (4) din Codul muncii, perioada în care salariatul beneficiază de un repaus inferior ca întindere de timp celui reglementat de art. 137 alin. (1) din același act normativ și/sau perioada în care beneficiază de un repaus inferior ca întindere de timp de 60 de ore (48 de ore repaus săptămânal + 12 ore repaus zilnic), reglementat de dispozițiile art. 135 alin. (1) din Codul muncii?

— în ipoteza desfășurării activității pe o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, astfel cum aceasta este determinată ca urmare a interpretării dispozițiilor legale corespunzător dezlegării celor două chestiuni de drept ce fac obiectul primelor două întrebări, la durata legală a repausului săptămânal — de 48 de ore consecutive — este obligatoriu să se adauge sau nu durata repausului zilnic de 12 ore, prevăzută de art. 135 din Codul muncii?

— în condițiile în care durata zilnică a timpului de muncă este de 12 ore în perioada de activitate continuă sau în cazul lucrătorilor care prestează munca în ture de câte 12 ore, este obligatoriu ca la durata legală a repausului săptămânal — de 48 de ore consecutive — să se adauge durata repausului obligatoriu de 24 de ore prevăzută de art. 115 alin. (2) din Codul muncii?

34. În ceea ce privește fondul chestiunii de drept, punctul de vedere al apelantului-reclamant este în sensul că, în acord cu prevederile Codului muncii, sintagma „*perioadă de activitate continuă*” nu poate fi definită conform DEX, așa cum a procedat instanța de fond în prezenta cauză, întrucât legiuitorul o include la secțiunea a 2-a, intitulată „*Repausul săptămânal*”, de la art. 137 din Codul muncii, cu referire la aceasta. Prin urmare, continuitatea din sintagmă se raportează la repausul săptămânal, ca perioadă de referință prevăzută la art. 16 lit. a) din Directiva 2003/88/CE.

35. În acest sens, perioada de activitate continuă nu poate reprezenta decât o perioadă de activitate ce se desfășoară timp de 6 până la 14 zile calendaristice sau mai mult, fără acordarea

perioadei de repaus săptămânal reglementate la nivel național, precedată întotdeauna de perioada corespunzătoare repausului zilnic — conform celor statuate prin Hotărârea CJUE din 2 martie 2023 pronunțată în Cauza C-477/21, *Máv-Start*, în cazul apelantului, luând în considerare faptul că activitatea este desfășurată în ture consecutive de 12 ore sau mai mult, ce alternează cu diverse perioade de repaus, altele decât cele corespunzătoare repausului săptămânal precedat de repaus zilnic, pe scurt, mai mici de 60 de ore.

36. Intimata-pârâtă nu a depus un punct de vedere cu privire la chestiunile de drept ce formează obiectul sesizării.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

37. Potrivit punctului de vedere exprimat de instanța de trimitere, în ceea ce privește chestiunea de drept ce vizează stabilirea numărului minim de zile de „*activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile*”, în raport cu conținutul art. 137 alin. (4) și (5) din Codul muncii, nu s-ar putea reține că după trecerea a șase zile lucrătoare fără acordarea repausului săptămânal suntem în prezența unei activități continue ce impune aplicarea acestor dispoziții, câtă vreme legiuitorul nu poate avea în vedere acordarea cumulată decât după trecerea a două săptămâni lucrătoare, deoarece la acel moment sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea cumulată a repausului săptămânal.

38. Dispozițiile art. 137 alin. (1) și (2) din Codul muncii stabilesc regula în cazul acordării repausului săptămânal, iar alin. (4) și (5) ale aceluiași articol sunt excepții de la regulă. Prin urmare, în situația în care repausul săptămânal se acordă în două zile consecutive, de regulă sâmbăta și duminica, nu este necesară folosirea adverbului „cumulat” raportat la acordarea unui singur repaus săptămânal.

39. În opinia instanței de trimitere, din moment ce legiuitorul uzează de sintagma „*sunt acordate cumulat*”, este evident că se referă la patru zile de repaus săptămânal, corespunzătoare unei activități continue pe durata a maximum 14 zile calendaristice. În contextul în care în aceste 14 zile calendaristice există, de regulă, 10 zile lucrătoare și 4 zile de repaus, minimul numărului de zile de activitate continuă nu poate fi decât de 10 zile lucrătoare și poate ajunge la un maxim de 14 zile.

40. Prin urmare, la fiecare 5 zile lucrate se naște în mod automat dreptul la un repaus de două zile, indiferent din ce zi a săptămânii începe activitatea, iar acordarea cumulată a două repausuri nu este justificată decât după 10 zile lucrate.

41. Cu alte cuvinte, primele două zile de repaus aferente primei săptămâni lucrate se cumulează cu următorul repaus săptămânal care se acordă la finele celei de-a doua săptămâni lucrate. Dacă, de regulă, avem două zile consecutive de repaus după 5 zile lucrate, este clar că se cumulează 4 zile de repaus numai după minimum 10 zile lucrate, deoarece zilele de repaus trebuie să fie în mod normal consecutive.

42. În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de drept, ce vizează definirea noțiunii de „*activitate continuă*”, în sensul art. 137 alin. (4) din Codul muncii, instanța de trimitere a reținut, în primul rând, că prevederile Directivei 2003/88/CE, astfel cum au fost interpretate în jurisprudența CJUE, reglementează aspecte ce țin de organizarea timpului de lucru, prin stabilirea unor cerințe minime de securitate și sănătate la locul de muncă, iar nu aspecte ce țin de salarizarea și compensarea în bani a unor inconveniente decurgând din nerespectarea timpului de lucru sau de repaus.

43. Nerespectarea timpului de lucru sau de repaus atrage în primul rând răspunderea contravențională a angajatorului.

44. În plus, eventuala compensare în bani ar putea determina salariatul să fie cel care provoacă neacordarea perioadelor legale de repaus, prin schimbări repetate de tură, în perspectiva obținerii de câștiguri financiare, cu riscul de a-i fi afectată sănătatea.

45. Curtea de apel a arătat că, în cadrul procesual stabilit în speță [obligarea la acordarea drepturilor bănești în situația de excepție prevăzută de art. 137 alin. (5) din Codul muncii], instanța este ținută, în primul rând, să verifice caracterul continuu al activității astfel prestate, care poate fi întrerupt prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic, indiferent de durata acesteia. Aceasta deoarece noțiunile de timp de lucru și timp de odihnă se exclud reciproc (timpul de odihnă exclude noțiunea de timp de lucru), iar activitatea continuă presupune ca timpul de lucru să fie neîntrerupt pe o perioadă de maximum 14 zile.

46. Cu atât mai mult, caracterul continuu al activității este întrerupt prin acordarea a două zile de repaus, câtă vreme acestea reprezintă durata normală a repausului săptămânal, acesta fiind, de fapt, obiectul de reglementare al dispozițiilor art. 137 din Codul muncii.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

47. Instanțele consultate au comunicat trei hotărâri judecătorești definitive care implică chestiunile de drept ce formează obiectul prezentei sesizări.

48. La nivelul unei curți de apel a fost pronunțată o *decizie definitivă* prin care s-a reținut că includerea a 12 ore din repausul zilnic în repausul săptămânal de 48 de ore acordat, de regulă, în alte zile decât sâmbăta și duminica nu împiedică realizarea, în mod real, a finalității repausului săptămânal, aceea de a oferi salariatului posibilitatea de refacere a forței de muncă și de recreere, după mai multe zile de lucru. De asemenea, curtea a constatat că, având în vedere că intenția angajatorului a fost de acordare a repausului săptămânal la o frecvență obișnuită, iar nu cumulat, precum și faptul că reclamanții au avut un repaus de 48 de ore săptămânal, acest repaus trebuie considerat repausul săptămânal prevăzut de art. 137 alin. (1) și (2) din Codul muncii.

49. La nivelul *altei curți de apel* au fost pronunțate două hotărâri definitive, prin care au fost reținute următoarele: a) într-o *primă hotărâre* s-a apreciat că situația reclamantului nu se încadrează în prevederile art. 137 alin. (4) din Codul muncii, compensațiile prevăzute de art. 137 alin. (5) din codul menționat putând fi acordate doar în ipoteza în care efectuarea cumulată a zilelor de repaus săptămânal s-a realizat în condițiile alin. (4), și anume cu autorizarea din partea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților; b) într-o a doua *hotărâre* s-a reținut încălcarea de către angajator a dispozițiilor art. 137 alin. (4) din Codul muncii, întrucât angajatul nu a beneficiat de repausul săptămânal de 48 de ore consecutive după ce a prestat ore de muncă sâmbăta și duminica, în aceste condiții, drepturile salariale cuvenite reclamantului fiind cele prevăzute de art. 137 alin. (5) din Codul muncii, teza finală.

50. Din punctele de vedere comunicate de *cinci tribunale* s-au conturat următoarele opinii:

— a) sub aspectul duratei minime, „perioada de activitate continuă” prevăzută de dispozițiile art. 137 alin. (4) din Codul muncii se referă la minimum 6 zile lucrate, pentru că, într-o săptămână, care are 7 zile calendaristice, 5 zile sunt de lucru și 2 zile sunt de repaus săptămânal conform art. 113 din Codul muncii; b) „perioada de activitate continuă” se întrerupe exclusiv prin acordarea repausului săptămânal, al cărui scop este refacerea capacității de muncă după o săptămână de lucru, și nu prin acordarea repausului zilnic la care se referă art. 115 alin. (2) din Codul muncii (de 24 de ore), care este destinat exclusiv pentru refacerea capacității de muncă după un program normal de lucru de 12 ore pe care îl au salariații din unele sectoare de activitate;

— a) minimul numărului de zile la care se referă legiuitorul în cadrul art. 137 alin. (4) din Codul muncii nu poate fi decât de 10 zile lucrătoare, perioada putând ajunge până la maximum de 14 zile. La fiecare 5 zile lucrate se naște, în mod automat,

dreptul la un repaus de două zile, indiferent din ce zi a săptămânii începe activitatea, iar acordarea cumulată a două repausuri nu este justificată decât după 10 zile lucrate; b) caracterul continuu al activității prestate poate fi întrerupt prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic, indiferent de durata acesteia;

— o perioadă de 10 zile de activitate continuă poate interveni în cazurile prevăzute de art. 137 alin. (2) din Codul muncii când repausul săptămânal se acordă în alte zile decât sâmbăta și duminică, perioadă ce va fi urmată de un repaus de 48 de ore consecutive, iar o perioadă de muncă cuprinsă între 11 și 14 zile calendaristice va fi urmată de 96 de ore de repaus, depășirea intervalului maximal temporal posibil între două repausuri săptămânale va atrage aplicarea dispozițiilor art. 137 alin. (4) din Codul muncii chiar dacă nu s-a atins maximumul perioadei de referință derogatorii și chiar dacă nu sunt îndeplinite cerințele extrinseci (autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și acordul sindicatului). În acest sens, încălcarea perioadei de referință legale de 7 zile dă dreptul salariatului la aplicarea normei de protecție instituite de art. 137 alin. (5) din Codul muncii, perioada de activitate continuă fiind de maximum 14 zile și acoperind și situațiile intermediare, ce nu se înscriu în prevederile art. 137 alin. (2) din Codul muncii;

— perioada de activitate continuă se întrerupe și prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic de 24 de ore corespunzătoare unei ture de 12 ore.

51. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat faptul că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

52. În jurisprudența Curții Constituționale a României nu au fost identificate repere relevante pentru soluționarea prezentei sesizări.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

53. În mecanismele de unificare a practicii judiciare de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate decizii relevante cu privire la problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, respectiv:

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 33 din 10 februarie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 8 aprilie 2025, prin care au fost respinse, ca inadmisibile, sesizările formulate de Tribunalul Vaslui — Secția civilă și de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

— „Dacă dispozițiile art. 120 alin. (1), ale art. 123 alin. (1) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 21 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 137 alin. (3) și ale art. 142 alin. (2) din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare (referitoare la plata și sporul pentru munca suplimentară, respectiv pentru munca prestată în zilele de sâmbătă și duminică și de sărbătoare legală), sunt aplicabile asistenților personali ai persoanelor cu handicap, față de conținutul contractelor individuale de muncă prevăzut de art. 37 alin. (1) lit. a) și b) și art. 38 lit. c) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, în condițiile în care salariatul desfășoară activitatea la domiciliul

persoanei cu handicap și nu are o obligație legală de întreținere.”;

— „Modalitatea de interpretare a prevederilor art. 121 din Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul dacă asigurarea serviciilor de îngrijire personală în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, conform prevederilor legale, nu se lucrează poate fi considerată efectuare de ore suplimentare, în situația asistentului personal care asigură îngrijire la domiciliul său?”

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 218 din 16 iunie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 din 22 iulie 2025, prin care au fost respinse, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Tribunalul Botoșani — Secția de contencios administrativ și fiscal, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire, printre altele, la următoarele chestiuni de drept:

— „În interpretarea și aplicarea art. 21 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, precum și ale Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 4/2015 privind condițiile de acordare a majorării salariale pentru personalul Ministerului Afacerilor Interne care desfășoară activități în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, pentru perioada corespunzătoare orelor efectuate peste programul normal de lucru este sau nu exclusă acordarea altor drepturi salariale sub formă de majorări/sporuri/compensații?”;

— „dacă, în interpretarea și aplicarea art. 35 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, derogatorii de la dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, pentru perioada în care legislația prevede posibilitatea compensării orelor suplimentare prestate de personalul din sectorul bugetar încadrat în funcții de execuție sau de conducere doar cu timp liber corespunzător, instituția publică angajatoare poate fi obligată la plata orelor suplimentare în situația în care nu a fost acordat timpul liber corespunzător în termenul prevăzut de lege?”;

— „dacă sporurile de risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, ce se acordă agenților și ofițerilor de poliție judiciară în conformitate cu prevederile art. 5 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv sporul pentru condiții grele de muncă de până la 15% acordat polițiștilor în conformitate cu prevederile art. 12 din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017 sunt incluse în calculul

salariului de funcție la care se aplică majorarea de 75% (70% în anul 2024 conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2023) pentru munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru, precum și pentru activitatea desfășurată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, care nu se poate compensa cu timp liber corespunzător, în aplicarea art. 35 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, art. II alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, art. II alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 și art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, prin excepție de la prevederile alin. (1) ale articolelor anterior menționate?”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 119 din 7 aprilie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 21 mai 2025, prin care, printre altele, a fost admisă sesizarea formulată de Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și s-a stabilit că:

„În interpretarea dispozițiilor art. 7 lit. b), f) și i) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 4 alin. (2) din capitolul II din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, majorarea pentru munca suplimentară desfășurată de polițiștii de penitenciare în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, calculată potrivit dispozițiilor art. 13 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare, nu influențează calculul altor drepturi salariale și nesalariale constând în sumă compensatorie, spor condiții vătămătoare, spor condiții periculoase, ore suplimentare, spor pericol ANP, indemnizație chirie, majorare de 50%.”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 123 din 7 aprilie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 23 iunie 2025, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale privind dezlegarea următoarelor probleme de drept:

— „Dacă, în interpretarea și aplicarea art. 35 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022, derogatorii de la dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, pentru perioada în care legislația prevede posibilitatea compensării orelor suplimentare prestate de angajat doar cu timp liber corespunzător, instituția publică angajatoare poate fi obligată la plata acestora în situația în care nu a fost acordat timpul liber corespunzător în termenul prevăzut de lege”;

— „Dacă sintagma «timp efectiv lucrat» prevăzută pentru calculul majorării de 75% pentru activitatea desfășurată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, care nu se poate compensa cu timp liber corespunzător în aplicarea art. 35 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, art. II alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 și art. II alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 coroborat cu art. 13 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, pentru personalul militar din cadrul Serviciului de Protecție și Pază, poate fi interpretată în sensul că se referă

doar la perioada în care își îndeplinește atribuțiile din fișa postului sau se referă la întreg timpul în care salariatul a fost la dispoziția angajatorului”;

— „Dacă pentru cadrele militare din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională sunt aplicabile prevederile art. 112 alin. (1) din Codul muncii care reglementează durata normală a timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână”;

— „Dacă efectuarea serviciului în ture de către cadrele militare din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională conduce la acumularea de ore suplimentare în condițiile în care sunt depășite cele 40 de ore pe săptămână prevăzute de art. 112 alin. (1) din Codul muncii.”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 226 din 16 iunie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 11 iulie 2025, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Maramureș — Secția I civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la, printre altele, următoarea chestiune de drept:

— „Prevederile art. 137 alin. (3) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile art. 21 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretate în sensul că angajații care beneficiază de timpul aferent repausului săptămânal în alte 2 zile consecutive decât sâmbăta și duminica beneficiază de sporul de 100% raportat la salariul de bază pentru activitatea efectiv desfășurată în zilele de sâmbăta și duminică, indiferent de faptul că au fost efectuate ore suplimentare?”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 97 din 31 martie 2025*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 din 21 mai 2025, prin care au fost respinse, ca inadmisibile, sesizările conexate formulate de Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept: „Dacă munca prestată de personalul vamal, al cărui statut este reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 243/2004, cu modificările și completările ulterioare, în zilele de repaus săptămânal sau de sărbători legale, beneficiază de compensarea instituită de art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004, de Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau de compensarea reglementată de Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 65 din 26 octombrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 13 ianuarie 2021, prin care a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și, în consecință, s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 8 și art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 raportat la art. 13 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 și art. IV alin. (1) și (6) din Legea nr. 79/2018 este permisă cumularea majorării de 75% din baza de calcul, acordată pentru activitatea desfășurată de funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, cu drepturile aferente muncii suplimentare prestate de aceiași funcționari peste programul normal de lucru, doar pentru orele efectiv lucrate ce depășesc durata normală a timpului de lucru potrivit art. 112 din Codul muncii.”;

• *Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 17 din 5 martie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 5 aprilie 2018, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă privind pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

„1) dacă în interpretarea dispozițiilor art. 123 raportat la art. 120 și art. 112 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sporul pentru muncă suplimentară se acordă doar pentru munca efectiv prestată peste durata normală a timpului de muncă sau se acordă și pentru orele în care salariatul s-a aflat la dispoziția angajatorului, la domiciliu sau în locuri special amenajate;

2) dacă în interpretarea dispozițiilor art. 126 lit. b) prin raportare la art. 125 din Codul muncii, sporul pentru muncă prestată în timpul nopții se acordă doar pentru munca efectiv prestată în timpul nopții, în condițiile art. 126 lit. a) și b), sau se acordă și pentru orele de noapte în care salariatul s-a aflat la dispoziția angajatorului, la domiciliu sau în locuri special amenajate;

3) dacă în interpretarea dispozițiilor art. 137 alin. (3) din Codul muncii, sporul pentru neacordarea repausului în zilele de sâmbăta și duminică se acordă doar pentru munca efectiv prestată în zilele de sâmbăta și duminică sau se acordă și pentru zilele de sâmbăta sau duminică în care salariatul s-a aflat la dispoziția angajatorului, la domiciliu sau în locuri special amenajate;

4) dacă în interpretarea dispozițiilor art. 142 alin. (2) din Codul muncii, sporul pentru munca prestată în zilele de sărbătoare legală se acordă doar pentru munca efectiv prestată în zilele de sărbătoare legală sau se acordă și pentru zilele de sărbători legale în care salariatul s-a aflat la dispoziția angajatorului, la domiciliu sau în locuri special amenajate.”

X. Raportul asupra chestiunii de drept

54. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate ce rezultă din dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra admisibilității sesizării

55. Din cuprinsul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, care reglementează procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, rezultă următoarele condiții de admisibilitate a sesizării, care trebuie îndeplinite cumulativ:

a) chestiunea de drept să fie ridicată în cursul judecării în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

b) existența unei chestiuni de drept susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu;

c) chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept să fie nouă;

e) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept.

56. Prima condiție este îndeplinită, întrucât acțiunea ce face obiectul dosarului în care s-a dispus sesizarea este în curs de judecată, în ultimă instanță, pe rolul Curții de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale, potrivit dispozițiilor art. 271 alin. (2²) din Codul muncii.

57. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, instanța care formulează sesizarea este competentă material și teritorial să judece apelul declarat

împotriva unei sentințe pronunțate, în primă instanță, de Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, într-un litigiu de muncă având ca obiect acordarea unor drepturi salariale.

58. Nu este îndeplinită însă condiția de admisibilitate ce vizează existența unei chestiuni de drept care ar putea face obiect al sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru motivele ce vor fi arătate în continuare.

59. Astfel, în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept reale, dificile, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție s-au reținut următoarele aspecte relevante:

a) chestiunea de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (*Decizia nr. 34 din 24 mai 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 7 iulie 2021, paragraful 59; *Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, paragraful 46; *Decizia nr. 50 din 14 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 3 septembrie 2021, paragraful 41; *Decizia nr. 74 din 18 octombrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.174 din 13 decembrie 2021, paragraful 42; *Decizia nr. 123 din 7 aprilie 2025*, paragraful 67, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 23 iunie 2025);

b) chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie o chestiune care ridică serioase dificultăți de interpretare a unor dispoziții legale imperfecte, lacunare ori contradictorii, iar nu realizarea unor operațiuni de interpretare și aplicare a unui text de lege în raport cu circumstanțele particulare ce caracterizează fiecare litigiu ori existența unor simple obstacole care ar putea fi înlăturate printr-o reflexie mai aprofundată a judecătorului cauzei (*Decizia nr. 9 din 20 februarie 2017*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 10 aprilie 2017, paragrafele 62 și 65; *Decizia nr. 62 din 24 septembrie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 30 octombrie 2018, paragraful 37; *Decizia nr. 34 din 24 mai 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 7 iulie 2021, paragraful 61; *Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, paragraful 37);

c) pentru a ne afla în prezența unei veritabile chestiuni de drept, caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la interpretări diferite, precum și dificultatea completului în a-și însuși o anumită interpretare trebuie să fie reflectate în încheierea de sesizare, care trebuie să fie motivată, aptă să releve reflexia asupra diferitelor variante de interpretare posibile, cu argumentele aferente, și de o manieră în care să se întrevadă explicit pragul de dificultate al întrebării și în ce măsură aceasta depășește obligația ordinară a instanței de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu, întrucât simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru declanșarea mecanismului hotărârii prealabile (*Decizia nr. 32 din 30 martie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 26 iunie 2020, paragraful 50; *Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, paragraful 37; *Decizia nr. 50 din 14 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 3 septembrie 2021, paragraful 41; *Decizia nr. 74 din 18 octombrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.174 din 13 decembrie 2021, paragraful 42). Sub acest aspect s-a reținut că, în procedura hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii, ci

se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților unor texte de lege (*Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, paragraful 46).

60. Or, în privința chestiunilor de drept identificate de către titularul sesizării, respectiv Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale, se constată că problemele semnalate nu reprezintă veritabile chestiuni juridice, care să determine probleme de interpretare a unor texte de lege imperfecte, lacunare ori contradictorii.

61. Obiectul acțiunii judiciare în cauza în care a fost formulată sesizarea de față îl constituie plata sporului de 90% din salariul de bază pentru orele de muncă prestate de reclamant în zilele de sâmbătă și duminică din perioadele de activitate continuă când nu i s-a acordat repausul săptămânal, prevăzut de dispozițiile art. 137 alin. (4) din Codul muncii, pentru perioada 30.08.2018-31.12.2021.

62. Reclamantul susține faptul că își desfășoară activitatea în ture, iar angajatorul, respectiv Compania Națională de Căi Ferate „CFR” — S.A. — Sucursala Regională Căi Ferate Craiova, nu îi acordă repausul de 48 de ore consecutive în fiecare săptămână și nici compensația prevăzută de art. 137 alin. (5) din Codul muncii pentru activitatea continuă de până la 14 zile calendaristice sau peste acest interval.

63. Instanța de primă jurisdicție a admis în parte acțiunea reclamantului și a obligat pârâta să îi plătească diferențele salariale, reprezentând sporul în cuantum de 90% din salariul de bază pentru orele de muncă prestate în zilele de sâmbătă și duminică din perioadele de activitate continuă când nu i s-a acordat repausul săptămânal, perioade nominalizate în sentință.

64. Pentru a pronunța soluția anterior menționată, tribunalul a reținut, în esență, faptul că activitatea de exploatare la calea ferată se desfășoară continuu pe durata zilei și este asigurată numai prin efectuarea serviciului de către fiecare salariat în regim de 12 ore de serviciu ziua, urmate de 24 ore de repaus, urmate de 12 ore de serviciu în timpul nopții, urmate de 48 ore de repaus.

65. În raport cu prevederile art. 113 alin. (1) din Codul muncii, repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii este, de regulă, uniformă, de 8 ore pe zi timp de 5 zile, cu 2 zile de repaus, iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în funcție de specificul unității sau al muncii prestate, se poate opta și pentru repartizarea inegală a timpului de muncă, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână.

66. În temeiul prevederilor art. 115 alin. (2) din același cod, durata zilnică a timpului de muncă de 12 ore va fi urmată de o perioadă de repaus de 24 de ore.

67. În baza dispozițiilor art. 135 din Codul muncii, repausul zilnic nu poate fi mai mic de 12 ore consecutive între două zile de muncă.

68. Conform dispozițiilor art. 137 alin. (1) din aceeași reglementare legală, repausul săptămânal este de 48 de ore consecutive, de regulă sâmbăta și duminica.

69. Repausul săptămânal poate fi acordat și în alte zile stabilite prin contractul colectiv de muncă aplicabil în situația în care desfășurarea normală a activității angajatorului ar fi perturbată, caz în care salariații vor beneficia de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau, după caz, prin contractul individual de muncă [alin. (2) și (3)].

70. Totodată, în alin. (4) al articolului în discuție se menționează faptul că, în situații de excepție, zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulat, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților.

71. În art. 47 din contractele colective de muncă valabile în perioada de referință se stipulează faptul că salariații au dreptul

la repaus săptămânal de 48 de ore consecutive, de regulă sâmbătă și duminică; în situații de excepție, zilele de repaus săptămânal sunt acordate cumulativ, după o perioadă de activitate continuă ce nu poate depăși 14 zile calendaristice, cu autorizarea inspectoratului teritorial de muncă și cu acordul sindicatului sau, după caz, al reprezentanților salariaților. În regimul de muncă zilnic pe bază de trafic de serviciu, în schimburi, tură, repausul săptămânal poate fi acordat și în alte zile ale săptămânii, cu condiția asigurării, în cursul a două luni, a două repausuri în zilele de sâmbătă și duminică. Timpul liber între două ture de lucru este de cel puțin 24 de ore consecutive, cuprinse între sfârșitul programului de lucru al unei ture și începutul programului de lucru al turei următoare.

72. În raport cu dispozițiile normative anterior enunțate și cu cele cuprinse în contractele colective de muncă, instanța de primă jurisdicție a reținut faptul că repausul zilnic este obligatoriu de 24 de ore pentru salariații cu regim de lucru în ture de 12 ore pe zi/noapte, iar între două ture consecutive de câte 12 ore se acordă un repaus ce nu poate fi mai mic de 24 de ore. Dacă repausul săptămânal nu este acordat pentru perioada de activitate continuă de cel mult 14 zile, sunt incidente prevederile art. 137 alin. (4) și (5) din Codul muncii. În situația reclamantului, prin deducerea celor 24 de ore (reprezentând repausul zilnic) din totalul de 48 de ore acordat de angajator, rămân 24 de ore libere, ce au semnificația juridică a unei perioade de repaus, în sensul art. 133 din Codul muncii, ceea ce exclude posibilitatea de a fi cuantificată ca timp de muncă și de a intra în calculul perioadei de activitate continuă care ar conduce la aplicarea dispozițiilor art. 137 alin. (4) din aceeași reglementare legală. În privința acestuia, există perioade de activitate continuă în care acesta nu a beneficiat de repausul săptămânal de 48 de ore consecutive, adică de un repaus de cel puțin 96 de ore libere după cele 14 zile de activitate, perioade identificate în raportul de expertiză depus la dosar.

73. Prin sesizarea de față, instanța de trimitere formulează două întrebări prin care lasă să se întrevadă, pe de o parte, chestiunile invocate prin acțiune de către reclamant, cu referire la nesocotirea unor dispoziții legale de către unitatea angajatoare, iar, pe de altă parte, prin care solicită din partea

instanței supreme interpretarea sintagmei „*perioadă de activitate continuă*”, sub aspectul duratei minime, precum și stabilirea modalității de întrerupere a acesteia, prin raportare la elementele speței, pentru a putea calcula, în dosar, majorarea de 90% pentru activitatea desfășurată de reclamant, majorare pe care acesta o solicită în considerarea prevederilor art. 137 alin. (4) și (5) din Codul muncii.

74. Astfel fiind, instanța de trimitere expune în cuprinsul încheierii de sesizare raționamentul juridic pe care ar trebui să se întemeieze soluția din cauza dedusă judecătii, iar din acesta nu reiese caracterul lacunar al normelor analizate.

75. În opinia acesteia, din moment ce legiuitorul uzează de sintagma „sunt acordate cumulativ” este evident că se referă la patru zile de repaus săptămânal, corespunzătoare unei activități continue pe durata a maximum 14 zile calendaristice. În raport cu împrejurarea că în aceste 14 zile calendaristice există, de regulă, 10 zile lucrătoare și 4 zile de repaus, minimul numărului de zile de activitate continuă nu poate fi decât de 10 zile lucrătoare și poate ajunge la un maximum de 14 zile. Totodată, caracterul continuu al activității prestate poate fi întrerupt prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic, indiferent de durata acestuia.

76. Ca atare, autorul sesizării nu urmărește identificarea conținutului conceptual al normelor, ci stabilirea modului de aplicare a acestora la situația de fapt din dosar, operațiune ce excedează atribuțiilor completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

77. În fine, din jurisprudența anexată sesizării nu se verifică nici existența unor interpretări diferite ale instanțelor specializate asupra chestiunilor invocate prin sesizare.

78. Față de aspectele anterior prezentate, din care rezultă neconformitatea sesizării, în acord cu jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit căreia rațiunea reglementării mecanismului hotărârii prealabile este aceea a asigurării unor dezlegări în drept de principiu, iar nu a subrogării în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată, rolul instanței supreme neputând fi cel de soluționare directă a cauzei, se impune respingerea sesizării, ca inadmisibilă.

79. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția de litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 5.559/63/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 137 alin. (1) și (4) raportate la cele ale art. 113 și art. 115 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la următoarele chestiuni de drept:

— *definirea sintagmei „perioadă de activitate continuă”, sub aspectul duratei minime;*

— *dacă perioada de activitate continuă se întrerupe exclusiv prin acordarea repausului săptămânal de 48 de ore consecutiv repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore sau se întrerupe și prin acordarea oricărei perioade de repaus care excedează repausului zilnic de 24 de ore corespunzător unei ture de 12 ore.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 29 septembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena-Mădălina Ivănescu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 406**din 17 noiembrie 2025**

Dosar nr. 1.311/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Maricel Nechita	— judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.311/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.240/62/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, fiind formulat un punct de vedere la raport de către pârâțul Inspectoratul de Poliție Județean Brașov.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 4 iunie 2025, în Dosarul nr. 1.240/62/2024, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea art. 31 alin. (1¹) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, în varianta anterioară modificării acesteia prin Hotărârea Guvernului nr. 1.001/2023, polițistul care deține o cotă-parte dintr-o locuință în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie este îndreptățit să beneficieze de acest drept?

II. Dispozițiile supuse interpretării

8. *Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 360/2002)

„Art. 31. — (...) (1¹) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului în localitatea în care își are domiciliul, dar care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiul de locuit corespunzător, poate beneficia de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. (1), în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului afacerilor interne, însoțite de către conducătorul unității din care face parte polițistul, la solicitarea acestuia.”

9. *Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, în varianta anterioară modificării acesteia prin Hotărârea Guvernului nr. 1.001/2023* (Hotărârea Guvernului nr. 284/2005)

„Art. 3. — (1) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului în localitatea în care își are domiciliul beneficiază de compensație lunară pentru chirie dacă îndeplinește cumulativ următoarele cerințe:

a) polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia nu deține locuință proprietate personală în localitatea de domiciliu;”.

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

10. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal cu

nr. 1.240/62/2024, Sindicatul Național al Polițiștilor și Personalului Contractual din Ministerul Afacerilor Interne, în numele și pentru membrul de sindicat L.C.I., a solicitat obligarea părților Inspectoratul de Poliție Județean Brașov și Inspectoratul General al Poliției Române la plata compensației lunare pentru chirie și a dobânzii legale penalizatoare, începând cu 10 martie 2023.

11. Prin Sentința civilă nr. 995 din 9 decembrie 2024, Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Inspectoratul General al Poliției Române; a admis în parte acțiunea și a obligat pârâtul Inspectoratul de Poliție Județean Brașov la plata către reclamant a compensației lunare pentru chirie și a dobânzii legale penalizatoare, începând cu 21 iunie 2023.

12. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că reclamantul deține o cotă-parte ideală și abstractă de 19/100 din dreptul de proprietate asupra unei locuințe situate în Brașov, unde și-a stabilit domiciliul, această cotă fiind dobândită în urma unei succesiuni.

13. În acest context, a reținut că locuința deținută în coproprietate nu poate fi considerată locuință convenabilă, în sensul art. 2 lit. b) din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 114/1996*).

14. Ca atare, tribunalul a apreciat că reclamantul îndeplinește condițiile impuse de lege pentru a beneficia de compensația lunară pentru chirie, începând cu data înregistrării raportului la secretariatul unității, în conformitate cu art. 5 alin. (6) teza 1 din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005.

15. Împotriva acestei sentințe pârâtul a declarat recurs, prin care a solicitat casarea sentinței recurate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii, în baza motivului prevăzut la art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

16. În motivare, a susținut că art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 nu distinge între situația proprietății exercitate în mod exclusiv de către posibilul beneficiar al compensației lunare pentru chirie și cea a coproprietății și nici între modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate, astfel încât aceasta poate proveni inclusiv din succesiune. Or, generalitatea formulării unei norme de drept conduce la generalitatea aplicării sale, fără a se putea introduce distincții pe care norma respectivă nu le conține.

17. Intimatul a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat, susținând că o cotă-parte de 19/100 din dreptul de proprietate asupra unei locuințe nu poate reprezenta o locuință convenabilă în sensul art. 2 lit. b) din Legea nr. 114/1996.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

18. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 alin. (1) raportat la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

19. În acest sens a menționat că procesul în care s-a dispus sesizarea se circumscrie domeniului de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, având în vedere că reclamantul pretinde dreptul la acordarea compensației lunare pentru chirie în calitate de funcționar public cu statut special.

20. A mai arătat că problema de drept a fost rezolvată diferit în practica judiciară. Astfel, unele instanțe au recunoscut beneficiul compensației lunare pentru chirie solicitanților care dețin o cotă-parte dintr-un imobil și alte instanțe au apreciat că solicitanții aflați în această situație nu beneficiază de dreptul respectiv.

21. În continuare, a reținut că divergența jurisprudențială a pornit de la analiza noțiunii de „locuință” instituite de art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, prin raportare la prevederile Legii nr. 114/1996.

22. Deși divergența jurisprudențială nu este una consistentă, existența celor două interpretări diametral opuse justifică lămurirea chestiunii de drept prin intermediul hotărârii prealabile, în scopul înlăturării riscului de a se accentua această divergență aflată în fază incipientă.

23. A mai arătat că problema de drept invocată nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a instanței supreme.

V. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

24. Instanța de trimitere a apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se interpretează în sensul că polițistul care deține o cotă-parte dintr-o locuință în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie nu este îndreptățit să beneficieze de acest drept.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale

25. Din răspunsurile transmise de către instanțele consultate au rezultat două opinii asupra chestiunii de drept.

26. Astfel, într-o primă opinie s-a apreciat că polițistul care deține o cotă-parte asupra unei locuințe în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie are dreptul la decontarea chiriei.

27. S-a argumentat că sintagma „nu deține locuință proprietate personală” din cuprinsul art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002 se referă la dreptul de proprietate exclusivă dobândit de polițist și/sau soția acestuia, iar nu o cotă-parte ideală și abstractă asupra imobilului. O interpretare în sens contrar ar conduce la nesocotirea scopului pentru care legiuitorul a instituit acest beneficiu, deoarece nu s-ar putea asigura folosința efectivă a locuinței, astfel cum este definită de Legea nr. 114/1996.

28. Într-o a doua opinie s-a apreciat că polițistul care deține o cotă-parte asupra unei locuințe în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie *nu* are dreptul la decontarea chiriei.

29. S-a argumentat că dispozițiile art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 nu fac nicio distincție cu privire la forma sub care polițistul nu trebuie să dețină o locuință proprietate personală, respectiv proprietate exclusivă/coproprietate. De vreme ce dreptul la o cotă-parte asupra locuinței permite folosirea acesteia, nu mai poate fi acordat beneficiul la decontarea chiriei în localitatea unde este deținută în coproprietate locuința respectivă.

30. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

31. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate în exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

32. Deciziile relevante pronunțate în mecanismele de unificare a practicii judiciare urmează a fi prezentate în cadrul analizei admisibilității sesizării.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

33. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

34. Temeiul sesizării este reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile,

în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă și cea de contencios administrativ ce vizează raporturile de serviciu ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată de dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

35. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar conform alin. (3) al aceluiași articol „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

36. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

37. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept;

d) soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

e) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

38. Verificând îndeplinirea acestor condiții, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea are ca obiect acordarea compensației lunare pentru chirie, începând cu 10 martie 2023.

39. Beneficiul compensării lunare a chiriei este suportat din fonduri publice, în conformitate cu art. 77 din Legea nr. 360/2002, care stabilește că plata drepturilor bănești cuvenite polițiștilor, în temeiul actului normativ citat, se face din fondurile alocate de la bugetul de stat.

40. Așadar, pretențiile deduse judecării se circumscriu unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, coroborat cu art. 76 din Codul fiscal.

41. Împrejurarea că aceste venituri nu sunt salariale și nu se impozitează, potrivit art. 76 alin. (4) lit. d) din Codul fiscal, nu schimbă calificarea lor ca drepturi de natură salarială, de vreme ce sunt acordate în legătură cu munca, respectiv pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ale angajatului.

42. Astfel, în considerarea scopului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sintagma „drepturi de natură salarială” trebuie interpretată extensiv, în sensul că include toate drepturile atașate raporturilor de serviciu sau de muncă, în condițiile în care angajatul este plătit din fonduri publice.

43. Cauza în care a fost formulată sesizarea se află în ultimă instanță, recursul exercitat de pârâtă fiind pe rolul unui complet

de judecată din cadrul Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal.

44. Ca atare, primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

45. În acest context, se impune a se sublinia faptul că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită. Prin urmare, existența unei jurisprudențe incipiente, în curs de formare, în cadrul căreia au fost identificate și soluții divergente, nu constituie în acest stadiu un impediment pentru admisibilitatea sesizării.

46. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formată în aplicarea art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a statuat în mod constant că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării” (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, și Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

47. Noul act normativ reprezentat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 a preluat sintagma utilizată în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă referitoare la *existența chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective*, aceasta regăsindu-se în cuprinsul art. 2 alin. (1) din ordonanța de urgență menționată.

48. De altfel, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor *chestiuni dificile de drept*”.

49. În consecință, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

50. În aceste condiții, se cuvine subliniat că nu orice chestiune de drept poate fi supusă dezlegării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care ridică problema precarității textelor de lege, a caracterului lor dual și complex.

51. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul constituțional al instanței legal investite de a judeca în mod direct și efectiv procesul.

52. Prin raportare la aceste exigențe, se constată că sesizarea formulată nu întrunește condiția de admisibilitate de a privi o chestiune de drept care să fie reală, generată de nevoia lămuririi sensului și înțelesului unei norme de drept imperfecte, lacunare sau neclare, apte să devină sursă a unei jurisprudențe neunitare persistente, date fiind argumentele care succedă.

53. Cu titlu prealabil, se cuvine a reaminti că, în procedura hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților unor texte de lege, în scopul asigurării unor dezlegări jurisducționale adecvate și unitare, aspect statuat în mod constant în jurisprudența instanței supreme.

54. Plecând de la această premisă, se constată că, în esență, chestiunea de drept obiect al prezentei sesizări vizează

aplicarea art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005. Mai exact, instanța de trimitere solicită să se lămurească aspectul dacă dreptul la acordarea compensației lunare pentru chirie reglementat de art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, îl are și polițistul care deține o cotă-parte dintr-o locuință în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie.

55. Se constată că, în cauza de față, titularul sesizării face trimitere la interpretarea unor dispoziții care nu comportă o reală și serioasă dificultate, de natură a fi dedusă dezlegării în cadrul procedurii hotărârii prealabile, fiind necesară realizarea unui simplu raționament judiciar, prin analiza sistematică, gramaticală și logică a reglementărilor apreciate ca fiind relevante în cauză, a căror interpretare formează obiectul sesizării.

56. Pe de altă parte, instanța supremă a statuat anterior, în mecanismele de unificare a practicii judiciare, cu privire la condițiile în care polițiștii pot beneficia de dreptul la compensația lunară pentru chirie reglementat prin art. 31 din Legea nr. 360/2002, în multiplele sale variante legale.

57. Chiar dacă nu a fost dezlegată o chestiune de drept identică celei ce face obiectul sesizării de față, existența unor dezlegări anterioare are relevanță pentru condiția de admisibilitate a existenței unei chestiuni de drept (a cărei trăsătură definitorie este caracterul său veritabil, potrivit celor deja expuse).

58. Or, în cazul dreptului la compensația lunară pentru chirie reglementat prin art. 31 alin. (11) din Legea nr. 360/2002, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, corelarea dezlegărilor anterioare date unor chestiuni de drept prin mecanismul recursului în interesul legii sau al hotărârii prealabile nu prezintă vreo dificultate, presupunând un demers facil de identificare a deciziilor relevante și de aplicare corespunzătoare a acestora în circumstanțele particulare ale cauzei.

59. Astfel, prin Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 13 iulie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 31 alin. (12) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin art. I din Legea nr. 288/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, dreptul la compensația lunară pentru chirie, pentru plata ratelor de credit, nu poate fi recunoscut polițiștilor care au încheiat contracte de credit ipotecar/imobiliar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 288/2018.” În ceea ce privește dreptul la compensația lunară pentru chirie în discuție, respectiv condițiile legale în care se poate acorda acest drept, relevante pentru situația de fapt din speța în care s-a formulat sesizarea de față sunt considerentele de la paragrafele 64, 68, 69 și 77 din decizia anterior menționată.

60. De asemenea, prin Decizia nr. 59 din 25 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1025 din 10 noiembrie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: „În interpretarea dispozițiilor art. 31 alin. (12) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 31 alin. (1) și art. 31 alin. (11) din aceeași lege, forma anterioară modificării prin Legea nr. 113/2023 pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, pentru a beneficia de compensația lunară pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului ipotecar/imobiliar, nu este necesar ca locuința achiziționată de polițist să fie situată în localitatea în care polițistul își desfășoară activitatea, locuința putând fi situată și în altă localitate aflată în proximitate (limitrofă).” Referitor la dreptul reglementat de dispozițiile legale a căror interpretare se solicită prin prezenta sesizare, prezintă

importanță considerentele de la paragrafele 84, 86, 88, respectiv 94-99 din decizia de referință.

61. Totodată, prin Decizia nr. 79 din 17 martie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 360 din 24 aprilie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: „Dispozițiile art. 31 alin. (1)-(14) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și în cazul achiziționării unor locuințe cu plata în rate, inclusiv a celor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe. În interpretarea și aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, polițistul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul nu are dreptul la compensație lunară pentru chirie după mutarea în aceeași localitate, în interesul serviciului.” Cu privire la condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie, cuvenită polițiștilor pe temeiul dispozițiilor legale obiect al sesizării din cauza de față, în cuprinsul deciziei de referință se evidențiază considerentele de la paragrafele 97 și 107.

62. Oricum, suplimentar considerentelor desprinse din jurisprudența obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție evidențiată anterior, trebuie subliniat că interpretarea unei norme juridice se realizează prin corelarea ei cu alte dispoziții legale și principii generale de drept care sunt contemporane prevederii legale ce se impune a fi interpretată și aplicată într-un litigiu concret, presupunând o abordare gramaticală, logică, sistematică, teleologică și istorică.

63. În fine, în ceea ce privește dilema instanței de trimitere referitoare la faptul dacă polițistul care deține o cotă-parte dintr-o locuință în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie este îndreptățit să beneficieze de acest drept, trebuie reamintit faptul că scopul procedurii hotărârii prealabile este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu consecința prevenirii sau sistării divergențelor jurisprudențiale în fază incipientă, în cadrul acestui mecanism nefiind posibilă o examinare exhaustivă a tuturor situațiilor în care poate fi acordat polițiștilor dreptul la compensația lunară pentru chirie. Revine, prin urmare, instanțelor de judecată, în raport cu situațiile de fapt particulare din fiecare litigiu, să stabilească îndreptățirea solicitantului la acordarea acestui beneficiu, în raport cu situația locativă a fiecăruia dedusă din probatoriul administrat în cauze.

64. În acest context, se constată că rezolvarea aparentei dificultăți în care se află instanța de trimitere nu presupune cu prisosință lămurirea înțelesului dispozițiilor legale obiect al sesizării de față prin mecanismul hotărârii prealabile, ci, mai degrabă, aprecierea măsurii în care deținerea în proprietate de către reclamant a respectivei cote-părți din imobilul clădire este aptă a satisface nevoile de locuit ale polițistului și familiei sale și reprezintă un spațiu de locuit corespunzător, fiind fără relevanță modul de dobândire a proprietății.

65. Or, a rezolva pretinsa chestiune prealabilă de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul prezentei hotărâri, ar constitui, în cele din urmă, chiar un act de judecată a speței, prin aplicarea normelor incidente la situația de fapt, ceea ce este nepermis în cadrul prezentei proceduri de unificare.

66. Față de cele expuse, se constată că întrebarea adresată de către Curtea de Apel Brașov nu relevă o chestiune de drept veritabilă, concluzie dedusă atât din conținutul normativ clar al dispozițiilor vizate de sesizare, cât și din existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă prin hotărâri obligatorii în materia vizată de normele invocate de instanța de trimitere, ce pot oferi repere concrete de interpretare, utile în soluționarea cauzei deduse judecătii, astfel încât sesizarea este inadmisibilă, motiv pentru care nu este necesară verificarea celorlalte condiții de admisibilitate prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.240/62/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea art. 31 alin. (1') din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, în varianta anterioară modificării acesteia prin Hotărârea Guvernului nr. 1.001/2023, polițistul care deține o cotă-parte dintr-o locuință în localitatea unde solicită plata compensației lunare pentru chirie este îndreptățit să beneficieze de acest drept?

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 noiembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

